

**УДК 913.3**

**ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ:  
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Оксана Гаталяк**

*Львівський національний університет імені Івана Франка  
вул. Університетська, 1, м. Львів 79000 Україна, тел.: (032)239-46-03  
E-mail: oksana.hatalyak@gmail.com.ua*

Висвітлено розвиток туристичної інфраструктури у Волинській області, запропоновано шляхи удосконалення туристичної інфраструктури.

*Ключові слова:* туристичні ресурси, туристична інфраструктура, готельне господарство, ресторанне господарство.

Туристичні ресурси туристи сприймають через об'єкти туристичних інтересів, тобто визначні пам'ятки, природні об'єкти і природно-кліматичні зони, соціокультурні об'єкти показу тощо, здатні задовольняти потреби туриста під час туристичної поїздки або подорожі. Проте для того, щоб ці об'єкти в повні використовувалися в цілях туризму, необхідна належна інфраструктура.

Проблеми туристичної інфраструктури в Україні досліджували І.М. Мініч, В.І. Лажнік, Л.М. Черчик та ін. При цьому вони надавали перевагу соціологічному аналізу або інфраструктурі рекреаційної галузі Волинської області загалом. Детальному аналізу елементів туристичної інфраструктури конкретних регіонів, в тому числі, Волинської області, приділялося менше уваги.

Туристична інфраструктура охоплює підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля. Навіть високі атрактивні властивості природних ресурсів, пам'ятників культури і мистецтва без залучення комунікацій, засобів зв'язку, комунальної інфраструктури тощо, не здатні привернути широке коло споживачів туристичних продуктів.

Станом на 1 січня 2010 року туристична інфраструктура Волинської області налічувала 108 закладів розміщення, 1021 підприємство ресторанного господарства, 83 суб'єкти туристичної діяльності, 4518 закладів, що надають послуги дозвілля і розваг.

Невід'ємною складовою туристичного бізнесу є належний рівень розвитку готельного господарства. Станом на 1 січня 2010 р. на території Волинської області функціонувало 31 підприємство готельного господарства (табл. 1).

Таблиця 1  
Показники розвитку готельного господарства у Волинській області\*

показники	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Кількість готелів та інших місць для тимчасового проживання	32	30	28	28	25	26	27	28	30	30	31
Кількість номерів	1137	999	1071	1102	1011	996	1010	1122	1122	1139	1258
Житлова площа всіх номерів, тис. м <sup>2</sup>	20,9	17,8	19,1	19,8	18,3	18,2	18,8	19,5	20,2	20,2	21,6

\*Складено за матеріалами Волинського управління статистики.

Найпоширенішими в області є два типи підприємств: готелі – 62,1% та інші місця для короткотермінового проживання – 17,2%. Більшість готелів зосереджена в м. Луцьк. Кількість готелів у 2010 р. порівняно з 2000 р. збільшилась.

Ще одним популярним закладом тимчасового розміщення є бази відпочинку. Найбільше їх зосереджено на території Шацького, Турійського та Любомльського районів області.

На території області розміщено 12 лікувально-оздоровчих закладів: 6 санаторіїв, 1 пансіонат, 5 санаторіїв-профілакторіїв. За матеріалами обласного управління статистики у 2005 р. в санаторно-курортних закладах було оздоровлено 38999 осіб, у 2010 р. - 38400 [4].

На кінець 2010 року на території Волинської області було 1670 закладів ресторанного господарства, їх розміщення нерівномірне. Найбільша кількість закладів ресторанного господарства зосереджена в містах Луцьку, Ковелі, Нововолинську та Володимирі-Волинському. У 2000–2010 рр. збільшилася кількість місць у таких закладах (до 95,6 тис.) та забезпеченість населення області місцями в розрахунку на 10 000 осіб (923 посадкових місця у підприємствах ресторанного господарства) (табл. 2). Зауважимо, що кількість місць у підприємствах ресторанного господарства не є сталим показником, а може змінюватись при з проведенні святкових заходів та бенкетів.

Таблиця 2

Підприємства ресторанного господарства Волинської області у 2000–2010 роках\*

показники				
	2000	2007	2008	2010
Кількість підприємств ресторанного господарства	1270	1684	1708	1670
Забезпеченість населення підприємств ресторанного господарства в розрахунку на 10000 осіб, місць	650	896	944	923
Кількість місць у підприємств ресторанного господарства, тис. місць	68,5	92,6	97,8	95,6

\*Складено за матеріалами Волинського управління статистики.

За 2000–2010 рр. стало більше ресторанів, кафе, закусочних, барів.

Таблиця 3

Аналіз підприємств ресторанного господарства Волинської області за видами економічної діяльності у 2000–2010 роках \*

Об'єкт ресторанного господарства	Кількість підприємств ресторанного на 10 000 осіб			
	2000	2007	2008	2010
ресторани	33	55	59	62
кафе, закусочні	425	680	631	635
бари	220	161	205	231
їдальні	568	692	695	697
інші	24	96	118	45

\*Складено за матеріалами Волинського управління статистики.

Оборот ресторанного господарства у 2010 р. з урахуванням обороту фізичних осіб становив майже 395 млн грн, що у порівняльних цінах на 2,6% більше, ніж 2009 р.

Протяжність автомобільних доріг загального користування Волинської області - 6311,8 км (3,4% автомобільної мережі України); з них доріг державного значення – 650,7 км, місцевого – 5661,1 км. Тверде покриття мають 5678,8 км доріг – майже 90% від загальної довжини (середній показник по Україні – 97%).

Щільність автомобільних доріг загального користування становить 31,3 км на 100 км<sup>2</sup>. До основних автомагістралей Волинської області, що мають міжнародне і державне значення, належать: Київ – Луцьк – Брест, Брест – Луцьк – Дубни – Тернопіль – Чернівці, Ковель – Луцьк – Львів.

Найважливіше значення має автомагістраль Київ – Луцьк – Брест, що з'єднує область з центральними, південними і східними областями України та

Республікою Білорусь. Другою за значенням є автомагістраль Ковель – Луцьк – Львів, що забезпечує зв'язок області з західними і південно-західними областями України. Автомобільні магістралі Ковель – Хелм – Варшава і Володимир-Волинський – Устилуг – Грубешів – Замость з'єднують область з Республікою Польща і країнами Європи.

Туристична інфраструктура Волинської області розбудована нерівномірно.

Достатньо розвиненими є готельні бази у Володимирі-Волинському, Луцьку, де є історико-культурні заповідники. Строкатию характеризується туристична інфраструктура на Шацьких озерах: поруч із відпочинковими комплексами сучасного європейського рівня тут чимало баз відпочинку, які залишилися незмінними з 70-х років минулого століття.

Волинська область, володіючи великим туристичним потенціалом, має порівняно нерозвинену туристичну інфраструктуру, що гальмує розвиток іноземного туризму і залучення туристів з інших регіонів України.

Основні елементи інфраструктури повинні виконувати не тільки рекреаційну функцію, а й слугувати провідним фактором поліпшення всього соціально-економічного життя Волинської області. Матеріальна база туризму потребує реконструкції, слід істотно розширити мережу туристичних об'єктів і послуг.

Актуальні завдання інфраструктурного облаштування території Волинської області:

- створення сучасного ринку різноманітних туристичних послуг на основі здорової конкуренції;
- істотне нарощення мережі туристичних об'єктів і інфраструктури;
- підтримка малого підприємництва у туристичній сфері;
- розвиток міжнародної співпраці у галузі туризму;
- економічне стимулювання розвитку матеріальної бази, туристичної інфраструктури через залучення позабюджетних джерел фінансування, зокрема іноземних інвестицій для реконструкції і будівництва нових туристичних об'єктів;
- удосконалення системи інформаційного забезпечення туристичної індустрії, створення крайової інформаційно-довідкової системи туризму, активна рекламна діяльність;
- поживлення наукових досліджень у сфері туризму.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Волинь туристична: Путівник. – Луцьк: Світ успіху, 2008. – 363 с.
2. Єврорегіон Буг: Волинська область/ За ред. Б.П.Клімчука, П.В.Луцишина, В.Й.Лажніка. – Луцьк: Ред.-вид. від. Волин. ун-ту, 1997. – 448 с.
3. *Мініч І.М.* Соціальні чинники і функції інфраструктури туризму: соціологічний аналіз. Автореф. дис. канд. екон. наук – К., 2002. – 18 с.

4. *Економіка Волині у 2010 році./ Головне управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу.: [www.lutsk.ukrstat.gov.ua/panor\\_r10.htm](http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/panor_r10.htm)*

**TOURISM INFRASTRUCTURE VOLYN REGION: CURRENT STATUS, PROBLEMS AND PROSPECTS**

**Oksana Hatalyak**

*Ivan Franko National University of Lviv,  
vul. Universytetska 1, Lviv 79000, Ukraine, tel. (032) 239-41-32  
E-mail: [oksana.hatalyak@gmail.com](mailto:oksana.hatalyak@gmail.com)*

The article examines the development of tourism infrastructure in the Volyn region. Filed analysis and suggests ways to improve tourism infrastructure.

*Key words:* tourism resources, tourism infrastructure, hospitality, restaurant management.

**ТУРИСТИЧЕСКАЯ ИНФРАСТРУКТУРА ВОЛЫНСКОЙ ОБЛАСТИ: СОВРЕМЕННЫЙ СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ**

**Оксана Гаталяк**

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко  
ул. Университетская, 1, г. Львов 79000 Украина, тел: (032) 239-46-03  
E-mail: [oksana.hatalyak@gmail.com](mailto:oksana.hatalyak@gmail.com)*

Освещено развитие туристической инфраструктуры в Волынской области, предложены пути по улучшению туристической инфраструктуры.

*Ключевые слова:* туристические ресурсы, туристическая инфраструктура, гостиничное хозяйство, общественное питание.

*Стаття надійшла до редколегії 05.10.2011*

*Прийнята до друку 21.11.2011*